

पंढरपूर शहरात CCTV यंत्रणेद्वारे संनिरीक्षण व पर्यवेक्षण यंत्रणा कार्यान्वित बनविण्यात आलेल्या प्रकल्प अहवालास (D.P.R.) प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन  
नगर विकास विभाग  
शासन निर्णय क्रमांक संकिर्ण-२०२१/प्र.क्र.२०/नवि-१८  
४ था मजला, मुख्य इमारत,  
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.  
दिनांक : ३१ जानेवारी, २०२२.

**वाचा:-**

- १) नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक तीक्षेवि-२०१०/प्र.क्र.१०९/का.१४४४,  
दिनांक १२ सप्टेंबर, २०१४.
- २) गृह विभाग, शासन निर्णय क्रमांक सीसीटी-३६१५/प्र.क्र.३६/पोल-३,  
दिनांक ९ जानेवारी, २०१७.
- ३) मुख्याधिकारी, नगरपरिषद पंढरपूर, जि.सोलापूर यांचे जा.क्र.पंनपं/रो.ला/२९८९/२०,  
दिनांक ३१ डिसेंबर, २०२०.

**प्रस्तावना :-**

नियोजन विभागाच्या संदर्भ क्रमांक १ येथील दिनांक १२ सप्टेंबर, २०१४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये देहू, आळंदी, पंढरपूर, भंडारा डोंगर, पालखीतळ, नेवासा क्षेत्रातील मुलभूत सुविधा निर्माण करण्याचा सुधारित विकास आराखड्यास मान्यता दिली आहे. त्यातील जोडपत्र-३ मध्ये संरक्षण यंत्रणा- शहर व मंदिर परिसर याकरीता रुपये १० कोटीची तरतूद मंजूर करण्यात आली आहे. त्यानुसार सदर कामांतर्गत पंढरपूर नगरपरिषदेला शहरातील यात्रा कालावधीत होणारी गर्दी, रहदारीचे नियमन याकरीता पंढरपूर शहरात विविध ठिकाणी बसवावयाच्या सीसीटीव्ही प्रकल्पाबाबत नगरपरिषदेने अंदाजपत्रक तयार करून त्यास अपर पोलीस अधिक्षक, सोलापूर ग्रामीण यांचे अध्यक्षतेखाली असलेल्या समितीने प्रकल्पास दिनांक २४ डिसेंबर, २०२० रोजी तांत्रिक मान्यता दिली आहे.

उपरोक्त संदर्भ क्रमांक-२ शासन निर्णय दिनांक ९ जानेवारी, २०१७ नुसार रुपये ५ कोटीपेक्षा कमी असलेल्या किंमतीच्या प्रकल्पास माहिती व तंत्रज्ञान विभाग व गृह विभाग यांची मान्यता घेऊन प्रशासकीय मान्यतेचे आदेश संबंधीत प्रशासकीय विभागाने निर्गमित करावे, असे निर्देश दिले आहेत. त्यानुसार सदर प्रस्तावास गृह विभाग व माहिती व तंत्रज्ञान विभाग यांनी, पंढरपूर शहरात १४०

सीसीटीव्ही संरक्षण यंत्रणा बसविण्याच्या रुपये ४,९९,९९,६५४/- इतक्या रक्कमेच्या प्रस्तावास ना-हरकत दर्शविली आहे. सदर प्रकल्पास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे:-

**शासन निर्णय :-**

सोलापूर जिल्ह्यातील पंढरपूर शहरात आषाढी, कार्तिकी, माघ व चैत्र एकादशीच्या अनुषंगाने वारकऱ्यांची होणारी गर्दी, रहदारीचे नियमन, संशयास्पद व्यक्तींच्या हालचालींवर नियंत्रण ठेवणे याबाबी विचारात घेऊन, पंढरपूर नगरपरिषदेने संदर्भ क्रमांक-३, दिनांक ३१ डिसेंबर, २०२० रोजीच्या पत्रान्वये शासनास सादर केलेल्या प्रस्तावानुसार पंढरपूर शहरात १४० CCTV संनिरीक्षण व पर्यवेक्षण यंत्रणा कार्यान्वित करण्याकरीता **रुपये ४,९९,९९,६५४/- (रुपये चार कोटी नव्यान्नव लाख नव्यान्नव हजार सहाशे चौप्पन्न फक्त)** इतक्या रक्कमेच्या प्रकल्पास खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे:-

- गृह विभाग, शासन निर्णय क्रमांक सीसीटी-३६१५/प्र.क्र.३६/पोल-३, दिनांक ९ जानेवारी, २०१७ अन्वये राज्यातील विविध शहरांमध्ये सुरक्षिततेच्या दृष्टीकोनातून सीसीटीव्ही संनिरीक्षण यंत्रणा बसविण्यासाठी मार्गदर्शक तत्वे विहित करण्यात आली असून त्यांचा अवलंब करण्यात यावा.
- यासंदर्भात माहिती व तंत्रज्ञान विभागाने दिलेले अभिप्राय सोबतच्या “परिशिष्ट-अ” जोडले आहेत. या अभिप्रायातील सूचना शिफारशी यांची अंमलबजावणी करण्यात यावी.
- सदर खरेदीसाठी शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्रमांक भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-II/उद्योग-४, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ अन्वये प्रसिद्ध केलेल्या सुधारित नियमपुस्तिकेच्या विहित केलेल्या कार्यपद्धतीचा अवलंब करण्यात यावा.
- सदरहू खरेदीसाठी पंढरपूर नगरपरिषदेला आवश्यक असलेला निधी आळंदी, देहू, पंढरपूर, भंडारा डोंगर तिर्थक्षेत्र विकास आराखडा मधून नियोजन विभागाकडून प्राप्त होणाऱ्या निधीमधून खर्च करण्यात यावा. यासाठी नगर विकास विभागाकडून कोणताही निधी खरेदी किंवा देखभाल दुरुस्तीसाठी देण्यात येणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.
- सदर खरेदीची द्विरुक्ती (Duplication) होणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी.

२. उपरोक्त अटींची पूर्तता करण्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित कार्यान्वयन यंत्रणेची राहिल.
३. सदर शासन निर्णय गृह विभागाचा संदर्भ क्रमांक-२ येथील दिनांक ९ जानेवारी, २०१७ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय विभागास दिलेल्या अधिकाराचा वापर करून तसेच त्यांचेकडील अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ४/२०२१/पोल-३, दिनांक २१ डिसेंबर, २०२१ तसेच माहिती व तंत्रज्ञान विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक १९०, दिनांक १४ ऑक्टोबर, २०२१ अन्वये मिळालेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२२०१३११२५१४९९६२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सतीश ज. मोघे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग, पुणे.
२. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई.
३. जिल्हाधिकारी, सोलापूर.
४. पोलीस अधीक्षक, सोलापूर ग्रामीण पोलीस, जि.सोलापूर.
५. मुख्याधिकारी, नगरपरिषद पंढरपूर, जि.सोलापूर
६. महालेखापाल-१/२, महाराष्ट्र (लेखा परिक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर.
७. गृह विभाग (पोल-३), मंत्रालय, मुंबई.
८. सामान्य प्रशासन विभाग, माहिती व तंत्रज्ञान (३९), मंत्रालय, मुंबई.
९. नियोजन विभाग (का.१४४४), मंत्रालय, मुंबई.
१०. कार्यासन (नवि-४/नवि-१६), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. निवडनस्ती (नवि-१८)

शासन निर्णय क्रमांक संकिर्ण-२०२१/प्र.क्र.२०/नवि-१८, दिनांक ३१ जानेवारी, २०२२ सोबतचे परिशिष्ट.

**परिशिष्ट-अ**

**Remarks of IT Department.**

- i. Overall project cost for total 140 Cameras seems to be on higher side.
  - ii. Network architecture given is seem to be on IP MPLS Network. However, in the BOM given only GPON based ONU (33 Nos.) mentioned which is contradict to the network Architecture, Further, details of network bandwidth at location and per camera bandwidth not given. Cost of lying optical fibre network would be very high. It is suggested to use extend the existing Telecom Service Provider network and extend last mile up to camera pole location or with cost effective aerial network. Instead of ring topology for high availability, camera itself should be with memory chip to store the camera feed data in standalone condition.
  - iii. Municipal council may waived Off RoW to reduce network cost.
  - iv. For the 140 odd camera requirements server farm is recommended. All the required software for management and monitoring can be hosted in the server farm.
  - v. Local level project steering committee to be farmed to handle local level issues.
  - vi. In Pre-Qualification Criteria, Average annual turn-over to be with positive net worth.
  - vii. In Pre-Qualification Criteria, Electrical Contractor License and PWD/CPWD class certification may be removed to have wide competition.
- **Comments on Specifications.**
- i. Bullet Camera:
    - Network Storage: Add (1 SD to be supplied with each camera): Min 64 GB of Surveillance grade memory card.
    - Power: PoE/PoE+. PoE to follow 802.3 af/at.
    - Certificate: Include BIS.
  - ii. Client PC: Processor should be 10<sup>th</sup> Generation Intel i7 or AMD Ryzen 7
  - iii. Detailed specification for UPS at Central and on filled level is required. UPS: OEM should be top 10 in Frost and Sullivan Report for last Three Years.
  - iv. PTZ camera should have night capability as well.

**(Satish J. Moghe)**  
**Deputy Secretary, Government of Maharashtra.**